

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
मंगळवार, दिनांक ६ मार्च, २०१८
(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

(अ) तारांकित प्रश्न

(ब) गुरुवार, दिनांक १ मार्च, २०१८ रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : लोकलेखा समितीचा बतिसावा अहवाल सभागृहास सादर करणे.

तीन : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(सोमवार, दिनांक ५ मार्च, २०१८ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १)

(१) सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, अतुल भातखळकर, विजय वडेटीवार, मो. आरिफ नसीम खान, अमित देशमुख, अमिन पटेल, त्र्यंबक भिसे, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री. सुनिल केदार, अमर काळे, अस्लम शेख, हर्षवर्धन सपकाळ, डॉ. संतोष टारफे, सर्वश्री. संग्राम थोपटे, राहुल बोंद्रे, सुनिल प्रभु, भारत भालके, जितेंद्र आव्हाड, अजित पवार, जयंत पाटील, दिलीप वळसे-पाटील, शशिकांत शिंदे, संदीप नाईक, हसन मुश्रीफ, भास्कर जाधव, राणाजगजीतसिंह पाटील, नरहरी झिरवाळ, पांडुरंग बरोरा, वैभव पिचड, किसन कथोरे, सुरेश लाड, दिपक चव्हाण, श्रीमती सुमन पाटील, डॉ. संजय रायमुलकर, सर्वश्री. योगेश सागर, प्रकाश फातर्पेकर, राजेश टोपे, जयदत्त क्षीरसागर, राहुल जगताप, दत्तात्रय भरणे, प्रदीप जाधव-नाईक, हनुमंत डोळस, विजय भांबळे, मकरंद जाधव-पाटील, श्रीमती दिपिका चव्हाण, डॉ. सतीश पाटील, श्री. पंकज भुजबळ, श्रीमती ज्योती कलानी, सर्वश्री. राहुल मोटे, बाळासाहेब पाटील, संजय कदम, श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर, अॅड. यशोमती ठाकूर, श्री. डी.पी. सावंत, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री. अबु आझमी, संग्राम जगताप, शांताराम मोरे, डॉ.सुजित मिणचेकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे पशुसंवर्धन मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात असलेल्या सुमारे दोन कोटी १० लाख जनावरांना लाळ-खुरकूत रोगाची

लागण होऊ नये यासाठी राबविण्यात येणारी लसीकरण मोहिम गत वर्षभरामध्ये राबविण्यात आली नसल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये निदर्शनास येणे, या रोगासाठी देण्यात येणाऱ्या लस पुरवठादार कंपनीने निविदेतील अटी व शर्तीचा भंग करून शासनाची केलेली फसवणूक, लसीकरण न झालेल्या प्रादुर्भावग्रस्त भागात निर्माण झालेली गंभीर परिस्थिती, औषधांचा सुरु असलेला काळाबाजार, उपचारासाठी प्रति जनावर दीड ते दोन हजार रुपये खर्च येत असल्यामुळे त्रस्त झालेले पशुपालक शेतकरी, आतापर्यंत सहा वेळा लशीच्या खरेदीसाठी निविदा काढूनही निविदा अंतिम करण्यात अपयश आल्यामुळे आता सातव्यांदा निविदा काढण्याची आलेली वेळ, परिणामी एफएमडी (फूट अँड माऊथ डिसीझ) लस देण्यास लावलेली दरिंवाई, लाळ-खुरकूत रोगावर लस दिली नाही तर २० लिटर दूध देणारी गाय अथवा म्हैस दोन लिटरवर येणे, दुग्धजन्य पदार्थ व कृषी उत्पादनांच्या निर्यातीमध्ये देशाचे २० हजार कोटीचे नुकसान होत असल्याचे केंद्र शासनाने राज्य शासनास कळविलेले असणे, सदर प्रकरणी आवश्यक कार्यवाही करण्याची लोकप्रतिनिधी व शेतकरी संघटनांनी शासनाकडे दिनांक ९ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी केलेली मागणी, त्यावर अद्याप कोणतीही कार्यवाही करण्यात न आल्याने पशुपालक शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (२) सर्वश्री. सुनिल प्रभु, विजय वडेद्वीवार, राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुनिल केदार, अमर काळे, अस्लम शेख, अॅड. यशोमती ठाकूर, श्री. डी.पी. सावंत, डॉ. संतोष टारफे, अॅड. राहुल कुल, वि.स.स तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“मुंबई विद्यापीठ व्यवस्थापनाने माहे नोव्हेंबर, २०१६ आणि एप्रिल, २०१७ मध्ये घेतलेल्या एमएस्सी फिजिक्स या विषयाच्या तिस-या व चौथ्या सेमिस्टरची गुणपत्रिका, दि. २३ जानेवारी, २०१८ पर्यंत १३ महिने विलंबाने दिली असल्याचे निदर्शनास येणे, विलंबाने दिलेल्या गुणपत्रिकेमध्ये मोठ्या प्रमाणात चुका असल्याची बाब विद्यार्थ्यांनी विभागप्रमुखांच्या निदर्शनास आणून देताच त्यांनी सदर गुणपत्रिका पुन्हा छपाईसाठी पाठविण्याचा घेतलेला निर्णय, सेमिस्टर-४ च्या गुणपत्रिकेमध्ये सेमिस्टर-३ चे विषय छापल्याने संपूर्ण गुणपत्रिकाच चुकली असल्याचे आढळून येणे, यामुळे आधीच १३ महिने विलंबाने मिळालेल्या गुणपत्रिकेतील चुकांमुळे गुणपत्रिका पुन्हा छपाईसाठी पाठवावी लागून विद्यापीठ व्यवस्थापनाच्या गलथान कारभारामुळे विद्यार्थ्यांचे झालेले प्रचंड शैक्षणिक नुकसान, याबाबत शासनाने गंभीर दखल घेवून तातडीने कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

चार : सन २०१७-२०१८ च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (शेवटचा दिवस).

- (१) गृह विभाग.
- (२) महसूल व वन विभाग.
- (३) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग.
- (४) सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
- (५) ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग.
- (६) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग.
- (७) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.
- (८) आदिवासी विकास विभाग.
- (९) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग.
- (१०) महिला व बाल विकास विभाग.

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरीत केल्याप्रमाणे)
[चर्चारोध (गिलोटीन) सायंकाळी ०५.३० वाजता]

पाच : शासकीय विधेयके :

(अ) विचार पुढे सुरु, खंडशः विचार व संमत करणे :-

सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १ – पंढरपूर मंदिरे (सुधारणा)
विधेयक, २०१८.

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

- (१) (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये प्रा.विरेन्द्र जगताप, सर्वश्री.हर्षवर्धन सपकाळ, विजय वडेटीवार, अस्लम शेख,अजित पवार, जितेंद्र आव्हाड,शशिकांत शिंदे, भास्कर जाधव, जयंत पाटील, संदीप नाईक, अबु आझमी, दिलीप वळसे-पाटील, भारत भालके, श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर, सर्वश्री. संजय कदम, हसन मुश्रीफ, राहुल जगताप, संग्राम जगताप, सुरेश लाड, दिलीप सोपल, वैभव पिचड, आसिफ शेख, डॉ.सतीश पाटील, सर्वश्री. राणाजगजितसिंह पाटील, हनुमंत डोळस, बाळासाहेब पाटील, श्रीमती सुमनताई पाटील, श्री.पंकज भुजबळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ४ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) अध्यादेश, २०१८ नापसंत करते."

(ख) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८.

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, विजय वडेद्वीवार, सुनिल केदार, अमर काळे, डॉ.संतोष टारफे, श्रीमती निर्मला गावीत, श्री.कुणाल पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.बसवराज पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अमित झनक, भारत भालके, हर्षवर्धन सपकाळ, प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा,

नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (२) (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभानियम १५९ (२) अन्वये प्रा.विरेन्द्र जगताप, सर्वश्री. अस्लम शेख, हर्षवर्धन सपकाळ, विजय वडेड्डीवार, अजित पवार, जितेंद्र आव्हाड, शशिकांत शिंदे, भास्कर जाधव, जयंत पाटील, संदीप नाईक, अबु आझमी, भारत भालके, श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर, सर्वश्री. संजय कदम, हसन मुश्रीफ, राहुल जगताप, संग्राम जगताप, सुरेश लाड, दिलीप सोपल, वैभव पिचड, आसिफ शेख, डॉ.सतीश पाटील, सर्वश्री. राणाजगजितसिंह पाटील, हनुमंत डोळस, बाळासाहेब पाटील, श्रीमती सुमनताई पाटील, सर्वश्री.पंकज भुजबळ, राधाकृष्ण विखे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ५ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) अध्यादेश, २०१८ नापसंत करते."

- (ख) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१८.
- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, विजय वडेड्डीवार, सुनिल केदार, अमर काळे, डॉ.संतोष टारफे, श्रीमती निर्मला गावीत, श्री.कुणाल पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ड) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.बसवराज पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अमित झनक, भारत भालके, हर्षवर्धन सपकाळ, प्रा.विरेंद्र जगताप, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(३) (क) भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री अजित पवार, जितेंद्र आव्हाड, शशिकांत शिंदे, भास्कर जाधव, जयंत पाटील, संदीप नाईक, अबु आझमी, भारत भालके, श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर, सर्वश्री संजय कदम, हसन मुश्रीफ, राहुल जगताप, संग्राम जगताप, सुरेश लाड, दिलीप सोपल, वैभव पिचड, अस्लम शेख, विजय वडेटीवार, डॉ.सतीश पाटील, सर्वश्री हर्षवर्धन सपकाळ, राणाजगजितसिंह पाटील, हनुमंत डोळस, बाळासाहेब पाटील, श्रीमती सुमनताई पाटील, श्री.पंकज भुजबळ वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ६ — हैदराबाद अतियात चौकशी (सुधारणा) अध्यादेश, २०१८ नापसंत करते."

(ख) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४ — हैदराबाद अतियात चौकशी (सुधारणा) विधेयक, २०१८.

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, विजय वडेटीवार, अमिन पटेल, सुनिल केदार, अमर काळे, डॉ.संतोष टारफे, श्रीमती निर्मला गावीत, श्री.कुणाल पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४ — हैदराबाद अतियात चौकशी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही

सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४ — हैदराबाद अतियात चौकशी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.बसवराज पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४ — हैदराबाद अतियात चौकशी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.भारत भालके, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४ — हैदराबाद अतियात चौकशी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

-
- (४) (क) सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८.

- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री अस्लम शेख, विजय वडेट्टीवार, अमिन पटेल, सुनिल केदार, अमर काळे, डॉ.संतोष टारफे, श्रीमती निर्मला गावीत, श्री.कुणाल पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर

करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.बसवराज पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.भारत भालके, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतित्वत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(सोमवार, दिनांक ५ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सहा : डॉ. अनिल बोंडे, सर्वश्री सुनिल प्रभु, राजेंद्र पाटणी, सुरेश धानोरकर, संजय सावकारे, डॉ. संजय रायमुलकर, श्री संतोष दानवे, डॉ.शशिकांत खेडेकर, सर्वश्री सुधीर पारवे, सुभाष साबणे, विकास कुंभारे, डॉ. जयप्रकाश मुंदडा, सर्वश्री सुधाकर कोहळे, संदीपान भुमरे, कृष्णा गजबे, राजाभाऊ वाजे, विजय रहांगडाले, अनिल कदम, चरण वाघमारे, योगेश घोलप, उन्मेश पाटील, डॉ. बालाजी किणीकर, सर्वश्री. आर.टी.देशमुख, सुरेश गोरे, अॅड. गौतम चाबुकस्वार, प्रा. संगिता ठोंबरे, सर्वश्री नारायण पाटील, सुधाकर भालेराव, प्रकाश आबिटकर, किर्तीकुमार भांगडिया, अनिल बाबर, रणधीर सावरकर, राजेश क्षीरसागर, गोवर्धन शर्मा, डॉ.मिलिंद माने, सर्वश्री मंगेश कुडाळकर, भिमराव धोंडे, समीर कुणावार, शिवाजीराव कर्डिले, बाळासाहेब मुरकुटे, डॉ.आशिष देशमुख, सर्वश्री बाळासाहेब सानप, संजय केळकर, डॉ. राहुल आहेर, वि.स.स यांचा म.वि.स.

९

नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यात जालना, परभणी, बुलढाणा, बीडसह मराठवाडा, उत्तर महाराष्ट्र व विदर्भातील अनेक तालुक्यांमध्ये दिनांक ११ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास गारपीटीचा प्रचंड तडाखा बसणे तसेच विदर्भातील काही भागात वीज कोसळून ७ जणांचा बळी गेल्याचे व १६ जण जखमी झाल्याचे निदर्शनास येणे, तूर, हरभरा, गहू, ज्वारी ही काढणीला आलेली पिके आकस्मिकरित्या गारांच्या तडाख्यात सापडल्याने भुईसपाट होणे, संत्रा आणि द्राक्ष बागांचे प्रचंड नुकसान झाल्याचे निदर्शनास येणे, या भागातील शेतकऱ्यांनी मेहनत करून उभी केलेली पिके मातीमोल होणे, विशेषतः विदर्भातील बोंडअळीमुळे कापूस पिक गमावलेल्या शेतकऱ्यांचा गारपीटीमुळे हातातोंडाशी आलेला पिकांचा घास गेला असल्याचे व शेतकऱ्यांची लाखो रुपयांची पिकहानी झाली असल्याचे आढळून येणे, नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांच्या हानी झालेल्या पिकांचे पंचनामे करण्याचे आणि विमा कंपन्यांना आकडेवारी सादर करण्याचे आदेश राज्य शासनाने दिले असणे, याबाबत शासनाने कार्यवाही करून गारपीटग्रस्तांना तातडीने नुकसान भरपाई देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(सोमवार, दिनांक ५ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सात : सर्वश्री राधाकृष्ण विखे-पाटील, अजित पवार, पृथ्वीराज चव्हाण, दिलीप वळसे-पाटील, गणपतराव देशमुख, जयंत पाटील, विजय वडेटीवार, डॉ. पतंगराव कदम, सर्वश्री बाळासाहेब थोरात, शशिकांत शिंदे, प्रा. विरेंद्र जगताप, सर्वश्री जयदत्त क्षीरसागर, जितेंद्र आव्हाड, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री भास्कर जाधव, अब्दुल सत्तार, अबु आझमी, अमिन पटेल, सुनिल केदार, दिलीप सोपल, गोपालदास अग्रवाल, अॅड. यशोमती ठाकूर, डॉ. सतिश पाटील, सर्वश्री मो. आरिफ नसिम खान, डी. एस. अहिरे, राहुल मोटे, डी. पी. सावंत, हसन मुश्रीफ, मधुकरराव चव्हाण, राजेश टोपे, बसवराज पाटील, बाळासाहेब पाटील, वसंतराव चव्हाण, संग्राम जगताप, रणजित कांबळे, डॉ. संतोष टारफे, श्रीमती दिपिका चव्हाण, सर्वश्री कुणाल पाटील, काशीराम पावरा, हर्षवर्धन सपकाळ, राहुल बोंद्रे, वैभव पिचड, सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील, अमर काळे, अमित झनक, कु. प्रणिती शिंदे, श्रीमती अमिता चव्हाण, सर्वश्री भाऊसाहेब कांबळे, शेख आसीफ शेख रशीद, श्रीमती निर्मला गावीत, सर्वश्री अस्लम शेख, त्र्यंबक भिसे, जयकुमार गोरे, भारत भालके, सिध्दाराम म्हेत्रे, दिपक चव्हाण, पंकज भुजबळ, श्रीमती सुमनताई पाटील, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"फसवी कर्जमाफी व कर्जमाफीच्या अंमलबजावणीत झालेल्या घोटाळयामुळे राज्यातील हतबल झालेला शेतकरी, परिणामी आत्महत्या कमी न होता त्या वाढत जाणे, मावा व तुडतुडा यासारख्या किडींमुळे धान पिकाचे मोठ्या प्रमाणात झालेले नुकसान, गुलाबी बोंड अळीमुळे

३० लाख हेक्टरवरील बाधित झालेले कापसाचे क्षेत्र, सदर नुकसानीचे सर्वेक्षण होऊन अद्यापही शेतकरी मदतीपासून वंचित राहणे, यवतमाळ जिल्ह्यासह संपूर्ण राज्यात किटकनाशक फवारणीमुळे ५६ शेतकरी मृत होऊनही बियाणे कंपन्यांवर शासनाकडून कोणतीही कारवाई न होणे, दिनांक १० ते १३ फेब्रुवारी, २०१८ या काळात विदर्भ, मराठवाडा व खान्देशात झालेल्या गारपिटीमुळे दोन लाख हेक्टरवरील रब्बी पिकाच्या नुकसानीबरोबर मोठ्या प्रमाणात झालेली जिवीतहानी व पशुधनाचे झालेले नुकसान, पीक विमा ऑनलाईन भरण्याची करण्यात आलेली सक्ती, तथापि, विमा कंपनीकडून दावे मंजूर होत नसल्यामुळे ग्रामीण भागात असंख्य शेतकरी पीक विम्याच्या लाभापासून वंचित राहणे, जलयुक्त शिवार योजनेतील घोटाळ्यांमुळे ठरविलेले जलसाठ्यांचे उद्दिष्ट अद्यापही पूर्ण न होणे, सिंचन क्षमतेत वाढ झाल्याची दिशाभूल करणारी आकडेवारी, गेल्या तीन वर्षात ३०७ सिंचन प्रकल्पांसाठी ४० हजार कोटी रुपयांच्या देण्यात आलेल्या सुधारित प्रशासकीय मान्यता, राज्यातील रस्त्यांची झालेली दूरवस्था, घोषणा करूनही अद्यापपावेतो रस्ते खड्डेमुक्त न होणे, संपूर्ण राज्य व ग्रामीण भागात रस्त्यांची दूरवस्था झालेली असताना दुरुस्तीच्या नावाने एएमसी करून मोठ्या प्रमाणात अदा करण्यात येणारी देयके, त्याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, समृद्धी महामार्गासाठी शेतकऱ्यांचा विरोध डावलून सक्तीने जमिन संपादनाची कार्यवाही करण्यात येत असल्याने शेतकऱ्यांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेला असंतोष, संपादित जमिनीचा मिळणारा अल्प मोबदला, याबाबत गावापासून मंत्रालयापर्यंत हेलपाटे मारूनही न्याय न मिळाल्याने ८४ वर्षीय धर्मा पाटीलसारख्या शेतकऱ्याने मंत्रालयात येऊन केलेली आत्महत्या, धानाला २००/- रुपये प्रति क्विंटल बोनस आणि नापेर क्षेत्रातील रोपवाटीकेला एनडीआरएफ चे १३,५००/- रुपये देण्याची दिनांक २२ डिसेंबर, २०१७ रोजी नागपूर हिवाळी अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिवशी केलेली घोषणा, याबाबत अद्याप कोणताही आदेश न निघाल्याने त्याची अंमलबजावणी न होणे, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

आठ : श्री.सुनिल प्रभु, अॅड.आशिष शेलार, सर्वश्री अजय चौधरी, संजय केळकर, सुनिल शिंदे, अॅड. राज पुरोहित, श्री सदा सरवणकर, अॅड.पराग अळवणी, सर्वश्री अशोक पाटील, अमित साटम, मंगेश कुडाळकर, श्रीमती मनिषा चौधरी, श्री.सुनिल राऊत, श्रीमती मंदा म्हात्रे, सर्वश्री प्रकाश फातर्पेकर, अतुल भातखळकर, श्रीमती तृप्ती सावंत, सर्वश्री योगेश सागर, संजय पोतनीस, सरदार तारासिंह, रमेश लटके, कॅ.आर.तामिल सेल्वन, श्री.प्रकाश सुर्वे, डॉ. भारती लक्केकर, सर्वश्री तुकाराम काते, राम कदम, नरेंद्र मेहता, मंगलप्रभात लोढा, वि.स.स यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

"मुंबई शहर व उपनगरांचा सन २०१४ ते २०३४ या २० वर्षांचा शासनाकडे प्रलंबित असलेला विकास आराखडा, विकास आराखडयास मंजूरी न दिल्यामुळे ठप्प झालेली विकास कामे, विकास आराखडयास त्वरित मान्यता देण्याची आवश्यकता, गृहनिर्माण धोरणास मान्यता देण्यास होत असलेला विलंब, ५०० चौ. फुटापर्यंतच्या मुंबईतील घरांना मालमत्ता करामध्ये सवलत देण्याबाबतच्या निर्णयास शासनाने त्वरित मान्यता देण्याची आवश्यकता, मुंबईतील शिवडी, गोरई (बोरिवली), माहिम भागातील जैवविविधतेमुळे पानथळीने व्यापलेले

क्षेत्र पर्यटन क्षेत्र म्हणून जाहीर करण्याच्या जिल्हयाधिकार्यांना दिलेल्या सूचना, तथापि, जिल्हाधिकार्यांनी कोणतीच कार्यवाही न केल्यामुळे पानथळ क्षेत्रांवर दिवसेंदिवस वाढत जाणारी अनधिकृत बांधकामे, मुंबई शहर व उपनगरातील विकासक, मोठमोठ्या कंपन्या, मॉल्स यांनी महापालिकेचा सुमारे १३३.२५ कोटी रुपयांचा थकवलेला कर, विविध शासकीय कार्यालयांनी ३२० कोटी रुपयांपेक्षा अधिक रक्कमेची थकविलेली पाणी देयके, म्हाडा वसाहतीमधील सदनिकांचे रुपये १५५ वरून रु. १०२७ पर्यंत माहे एप्रिल, १९९८ पासून पूर्वलक्षी प्रभावाने वाढविण्यात आलेले सेवाशुल्क, म्हाडाच्या ५६ वसाहतींचा रखडलेला पुनर्विकास व या वसाहतीमधील ५० वर्षापूर्वीच्या मलःनिसारण वाहिन्या दुरुस्त न केल्यामुळे पाणी तुंबून त्या ठिकाणी रोगराई पसरण्याचा निर्माण झालेला धोका, मुंबईतील मोडकळीस आलेल्या उपकर प्राप्त व बिगर उपकरप्राप्त सुमारे १४ हजार इमारती, पंतप्रधान आवास योजना, इमारत व पुनर्रचना मंडळाच्या व झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतर्गत बांधलेल्या इमारतीची दुरुस्ती, बीपीटी व बीआयटीच्या जागेवरील धोकादायक इमारती, म्हाडाच्या इमारतींमध्ये ३०० पेक्षा जादा घुसखोर असल्याचे निष्पन्न होणे, मुंबईतील सात रस्ता (आर्थर रोड) येथील मध्यवर्ती कारागृहाच्या सुरक्षिततेसाठी कारागृहापासून ५०० मीटर परिसरातील इमारतींचा व झोपडपट्ट्यांचा १० वर्षांपासून खुंटलेला पुनर्विकास, वरळी येथील प्रेमनगर, व्ही. पी नगर, सिध्दार्थ नगर, जिजामाता नगर, मरिअम्मानगर इत्यादींचा गेल्या अनेक वर्षांपासून रखडलेला पुनर्विकास, मुंबईतील कोळीवाड्यांचे सीमांकन न झाल्यामुळे त्या परिसराच्या विकासासाठी योजना आखण्याची आवश्यकता, मुंबईतील अॅनी बेझंट रोडवरील अटारिया मॉल येथे वाढत्या दहशतीमुळे त्या ठिकाणी तातडीने भुयारी मार्ग तयार करण्याची स्थानिक लोकप्रतिनिधींची मागणी, भांडूप (प) व इतर भागात डोंगर, टेकड्यांच्या पायथ्याशी असलेल्या झोपड्यांवर दरवर्षी पावसाळ्यात दरडी कोसळून होणारे अपघात व त्यांचेसाठी एसआरए योजना राबविण्याची आवश्यकता, माहे फेब्रुवारी, २०१८ च्या दरम्यान मुंबई शहरात अनेक ठिकाणी लागलेल्या आगींची चौकशी करण्याची आवश्यकता, सुभाषनगर चेंबूर येथे म्हाडा वसाहतीमध्ये विकासकांनी मागील १०-१५ वर्षांपासून रहिवाश्यांसोबत करारनामे करूनही अद्यापी पुनर्विकास न करता रहिवाश्यांची केलेली फसवणूक, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

नऊ : अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) :-

(मंगळवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दाखविण्यात आलेल्या तथापि, पुढे ढकलण्यात आलेल्या अर्धा तास चर्चेच्या सूचना) (क्रमांक १ व २)

(१) श्री. मनोहर भोईर, वि.स.स.

"रायगड जिल्ह्यातील भोम आणि टाकीगाव दरम्यानच्या भागातील बांधबंदिस्ती फुटल्याने भात शेतीचे झालेले नुकसान" या विषयावरील श्री. मनोहर भोईर, वि.स.स यांचा दिनांक २२ डिसेंबर, २०१७ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक ३७५ मधील प्रश्न क्रमांक ७५५९८ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(२) श्री. हर्षवर्धन सपकाळ, वि.स.स.

"मौजे राजुर (ता.मोताळा, जि.बुलढाणा) येथील रस्त्याच्या रुंदीकरणासह पुलाचे नुतनीकरण करण्याबाबत" या विषयावरील श्री. हर्षवर्धन सपकाळ व इतर वि.स.स यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ९६०४९ ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(सोमवार, दिनांक ५ मार्च, २०१८ रोजीच्या बॅलेटद्वारे ठरविण्यात आलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना) (क्रमांक ३ व ४)

(३) श्री. सुनिल प्रभु, वि.स.स.

"मध्य वैतरणा जलविद्युत प्रकल्पास मंजूरी देण्याबाबत" या विषयावरील अॅड. आशिष शेलार व इतर वि.स.स यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ९५३५६ ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(४) श्री. राहुल कुल, वि.स.स.

"दौंड (जि.पुणे) तालुक्यातील मंजूर क्रीडा संकुलासाठी कृषी विभागाची जागा मिळणेबाबत" या विषयावरील श्री. राहुल कुल व इतर वि.स.स यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक १००८८७ ला दिनांक १८ डिसेंबर, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

विधान भवन,
मुंबई,

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,

दिनांक : ५ मार्च, २०१८

१३

महाराष्ट्र विधानसभा.